

Wychodzi
dwa razy na
tydzień

KORRESPONDENT

przy Gazecie
Warszawskiej.

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

DNIA 8
20 Marca

N° 23.

ROK 1856.

URZĄDZENIA

OBOWIĄZUJĄCE W KRÓLESTWIE PRUSKIEM CO DO KSIĘGOSUSZU.

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr. 22).

USTĘP II.

Przepisy dla mieszkańców miast i miasteczek.

39. Wszystkie podane wyżej dla mieszkańców wiejskich przepisy, rozciągają się również do miast i miasteczek, o ile ze względu na szczególne okoliczności nie ulegnie w nich coś zmianie lub uchyleniu.

W razie pojawienia się zarazy ustać powinny w miastach targi tygodniowe, jak niemniej kramarszczyniane i na wełnę, podobnie jak targi na bydło, o których zwinięciu w takim razie wyżej była mowa.

ROZDZIAŁ III.

O osobach ustanowić się mających do wykonania przepisów w czasie księgoszu. — O kierunku tych zakładów i nadzorze Komitetów Ziemianiskich.

40. Do czuwania nad ściśłym wykonaniem wszystkich przepisów, wyznaczony ma być dozorca. Landratowi służy prawo: powierzyć ten obowiązek miejscowemu urzędnikowi policyjnemu, wyznaczyć oddzielnego dozorcę, lub też czynność między nich podzielić.

Nadto ustanowić należy dwóch rewizorów, jednego do zdrowego bydła, drugiego przy chorém; podlegają oni dozorcę.

Dalej, wyznacza się pasterz (Viehleiter), dwóch stróżów bydła, człowiek do zabijania chorych sztuk i pomocnicy pasterzom trzód.

Landrat opatrzy osoby te w instrukcyę odpowiednią ich obowiązkowi i miejscowym okolicznościom, a na ściśle jej wykonanie odbierze od nich przysięgę.

Kierunek ogólny należy do Landrata, łącznie z fizykiem okręgowym. Czuwać on powinien nad wykonaniem wszystkich powyższych zarządzeń, oraz innych przepisów policyjnych i wprowadzić w czyn wszystkie dotyczące jego punkta instrukcyi; nadto, w miarę potrzeb miejscowych uzupełnić wszystkie te zarządzenia, które instrukcyja uznaniu władzy miejscowej pozostawia — a o potwierdzenie swoich działań odnieść się do przełożonej władzy. W razie wynikłego sporu o wprowadzenie w wykonanie zarządzonych zakładów, służy Landratowi prawo assygnować potrzebne na ten cel fundusze, sposobem forsusu, z kassy okręgowej. Ma dalej moc wymierzać niższe kary policyjne za przekroczenie punktów patentu. Obowiązany jest przecież o wypadkach takich niezwłocznie donosić przełożonej swę władzy. § 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107 i 108.

ROZDZIAŁ IV.

Przepisy o obowiązkach ciężących mieszkańców miejsca i okręgu zarazą nawiedzonego, do wykonania powyższych zarządzeń, ofiarowania usług swoich, przechodzenia w pomoc ofiarami w pieniądzech i w naturze, — jak niemniej o wynagrodzeniach, mających się płacić z kassy gminnej, okręgowej i innych kass.

41. Zgodnie z zarządzeniami Landrata, obowiązane są władze policyjne, tak w miastach jak i po wsiach, rozciągnąć dozór nad środkami zaradczymi i wszelkimi wpływającymi ztąd czynnościami. Po wsiach, tam zwłaszcza gdzie władzy policyjnej nie ma, obowiązek powyższy przechodzi na proboszcza. Niemniej i urzędnicy królewscy obowiązani są przyjmować, na wezwanie Landrata, takie obowiązki dozorcze, które się z obowiązkami ich służby pogodzić dadzą. § 112 i 113.

42. Obowiązki te w zasadzie spełniają się bezpłatnie, co się zaś tyczy niższych oficyalistów policyjnych — zależęć będzie od specjalnych stosunków służbowych każdego z nich ocenienie, czy za czynności poruczone należy im odpowiednie wynagrodzenie od gminy lub z kassy Komunalnej, albo też przeciwnie. § 114.

43. Straż do obór i stajen, oraz do oddalenia podróźnych, jak niemniej dozierać bydła w stajniach kwarantanowych, grunt dostarczyć powinien. Co zaś do straży osobobnie mającej całą okolicę, przepis na to objęty jest pod poz. 34. § 115.

44. Do gruntu należy: dostawić podwozy i ludzi do założenia stajen kwarantanowych i przebrukowania grzebowisk w myśl art. 25, 28; dalej, dostarczyć materiał znajdujący się na miejscu, zakupić brakujący, zebrać fundusz na robotnika, dać utrzymanie dozorcę, i rewizorom, jeśli z tegoż samego miejsca nie pochodzą — a gdy czynności ich użycia jednego konia wymagać będą, grunt dostarczyć obwiązany dla konia potrzebny obrok. Do niego wreszcie należy sprawienie potrzebnych narzędzi i zwierzęcych ubiorów. § 116.

45. Jeśli dominium ma przyległe miejscu zarazonemu lasy, obowiązan jest po taxie leśnej dostarczyć potrzebne do zakładów drzewo. Jeśli przecież ma obowiązek dostarczania go bezpłatnie na budowlę gminne, to i na tę potrzebę bezpłatnie wydać je powinno. Pomoc ręczna i podwozy należą się bezpłatnie od gminy. Opłata dla stróżów, dozierać bydła, wynagrodzenie dla biegłych, utrzymanie dozorców, obrok dla koni, drzewo (o ile je kupić wypadnie) i wszelkie inne materiały ściągane są od mieszkańców gminy, przez rozkład odpowiedni ilości utrzymywanego bydła. Cena rzeczywistego kosztu przy rzeczach kupionych, a najniższa ile być może taxa przy materiałach w naturze przez gminę dostarczonych, stanowią normę przy obliczeniu należności. § 117.

46. Z okręgowej kassy komunalnej wypłacane będą: wynagrodzenia dla dozorców, płaca dla ustanowionych rewizorów, pomocników pasterzy, człowieka wyznaczonego do zabijania chorego bydła, czyszcicielowi wynagrodzenie za skórę, kosztu sprawienia taczek, wapno do zakrycia padlin potrzebne, płaca robotnikom za przebruko-

wanie grzebowiska, należność dla posługaczy okręgowych do dozoru przeznaczonych.

Stopę wynagrodzeń, dla osób przy wszystkich tych zakładach użytych, ustanawia Landrat, któremu służy prawo wyasygnować odpowiedni fundusz sposobem forszusu z okręgowej kasy Komunalnej, a zwrot forszusu zapewnić przez ściąganie z właściwych gmin. § 118 i 119.

DZIAŁ III.

O sposobie zachowania się po ustaniu księgosuszu.

47. Wszystkie wskazane powyżej przepisy i ostrożności zachowywać należy z całą ścisłością przez cztery tygodnie po ostatnim wypadku księgosuszu. W porze zimowej, jeśli ogólna kwarentanna zarządzona nie była, czas ten skrócony być może do trzech tygodni. Przed upływem tego terminu, to jest we dwa tygodnie po ostatnim wypadku księgosuszu, przystąpić należy z całą ścisłością do oczyszczenia, wskazanego w artykule 124 do 129.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Uwagi nad artykułem:

Jeszcze o płodozmianach umieszczonym w Nr. 15 Korrespondenta Rol. H. P. przez A. S. obywatela z Pułtuskiego.

Szanowny autor powyższego artykułu prosi o objaśnienie co do płodozmianów przez niego mających się zaprowadzić. Widząc w całym tym artykule skromność bez zarozumiałości, chęć zasięgnięcia rady, nie nawykły do narzucania zdań moich w pismach rolniczych, dziś jednak chętnie biorę pióro do ręki, chociaż wyznaję, że nie znając okolicy szanownego A. S. nie obznajmiony z miejscowością, rodzajem gruntu, ilością łąk i wielu bardzo szczegółami, które do trafnego płodozmiannu są niezbędnymi, nie jestem w stanie takowego

zakreślić, by nie do zarzucenia nie było. Gdy jednak szanowny autor mówi, że posiada grunta średnie i że głównie mu zależy na kartoflach do miejscowej gorzelni i dobrych pastwiskach dla owiec, przede wszystkim zwracam uwagę, że w płodozmianie 12to-polowym, przez niego ułożonym, jest za mało oziminy, jako najpewniejszego obsiewu w naszym klimacie, zwłaszcza w gruntach średnich, a tym samym pokazałby się większy brak słomy, jak przy gospodarstwie dawnym, której przy gorzelni nigdy za wiele być nie może: od tej zależy cały postęp w stercoryzacji gruntu. Powtóre: brak dobrych i zdrowych pastwisków dla owiec, gdyż dwa pola jednorocznego ugoru, a tym samym nie obsianego, nie są w stanie takowych owcom udzielić. Trzecie: że kartofle idą na świeżej mierzwie, czego usilnie strzedz się należy. Kartofel na świeżej mierzwie sadzony, nietylko mniejszym darzy nas plonem, lecz bardziej podpada nieszczęśliwej zarazie, wydaje owoc zawierający mniej w sobie mączki, a tym samym gorszy do wydatku spirytusu, oraz strata nawozu, gdyż jedynie tam możemy rachować na jakiegokolwiek rezultata. gdzie mierzwę najbliższą ozimych zasiewów umieścimy, jako pod roślinę, która przez pół roku i to w najzimniejszą porę w ziemi się znajduje. Nigdy zaś mierzwy pod okopową roślinę używać nie należy, bo tej, prócz powyższych przyczyn dużo się ułatwia; przeto, moim zdaniem, gdy nie można (może dla niestosownego położenia) urządzić 13° polowego gospodarstwa, jako stosowniejszego do gruntów średnich, nadać w 12° polowym kolej następną: ozimina na nawozie, kartofle, jęczmień z konieczną, ozimina, rośliny strączne, ozimina, owies z trawami, pastwisko, pastwisko drugo-letnie, ozimina, ugor czysty.

Gdyby szanownemu A. S. zależało na wysadzeniu większej ilości kartofli nad jeden szlak, w takim razie po jednorocznej konicyzynie, w połowie szlaku może zasadzić takowe na świeżej mierzwie, którą na zimę wywieźć i przyorać wypada. Na tych kartofliskach poszłyby rośliny strączne, a dalej ozimina. W przejściu zaś płodozmiannu rzecz bardzo łatwa i nie przynosząca żadnych strat, do czego posłuży następująca tabelka:

Gospodarstwo 3-polowe.

GOSPODARSTWO DWUNASTO-POŁOWE.

Dawne	Nr. pól no. zało.	przyspo- sobione	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
Jarzyna	1	Ugor	Ozimina **	Kartofle	Jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor
	2	ugor	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna
	3	ugor	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **
	4	ugor	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko
Ugor	5	ozimina	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina
	6	ozimina	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle
	7	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina
	8	ozimina z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.
Ozimina.	9	jarzyna z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami
	10	jarzyna z trawami	pastwisko	ozimina **	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko
	11	jarzyna	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina
	12	jarzyna	stręki **	ozimina	owies z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina	ugor	ozimina **	kartofle	jęczmień z koniecz.	konieczyna	ozimina

A teraz przejdźmy do gospodarstwa 9-polowego. W 9-polowym płodozmianie także jest za mało oziminy, mało roślin okopowych, gdyż tylko $\frac{1}{18}$ część. Ugór czysty jednoroczny należałoby zmienić w ten sposób: ozimina na zwozie, kartofle, jęczmień z koniczyzną, ozimina, grochy na zwozie, ozimina z trawami, pastwisko. Gdyby tu można było założyć 10-polowe gospodarstwo, zostałaby koniczyzna dwuletnia i jako folwark mający mniej mierzwy, szybko przyszedłby do takowej przy 3ch oziminach. Nie umieszczam tu tatarskiej, bo ziarno to uważam za zbyt niepewne, które zależy więcej od sprzyjającej pory roku jak od usilności gospodarza; zresztą owies po tatarskiej uważam także za niepewny. Zarzuci mi kto może, dla czego zostawiam koniczyznę tylko jednoroczną? odpowiem, że koniczyzna, a mianowicie czerwona, wypłaca się tylko w pierwszym roku, w drugim zaś, jako użyta na pastwisko, daje takowe zło i niezdrowe dla owiec, bo jest zbyt tłuste, a ztąd wywiewają się wszelkie zapalne

choroby, mianowicie kołowaczna u jagniąt i roczniaków; zresztą ginie w drugim roku, pozostawiając miejsca gołe, w których pęcz znajduje swe siedlisko. Inaczej ma się z pastwiskiem dwuletniem; tam używając mieszanki, złożonej z 2 garnce koniczyzny białej, garncu tymoteuszu, garncu rajgrasu angielskiego, garncu psiej trawy kupkowej, na morgę nowopolską, obsiać można gęsto, bądź to w 12-polowym płodozmianie na wiosnę, bądź w 9-polowym na zimę; zadarnia zupełnie powierzchnię, rozrasta się bardziej w drugim roku i tworzy wyborne pastwisko. Przejście zaś z 3ch polowego gospodarstwa jest równie łatwe, jak poniżej zamieszczona tabelka wyjaśnia. Mylnem jest zdanie by przejście do płodozmiannu tak wielkie rzadzało szkody; aby tylko trafnie zastosować płodozmian, musi przynieść korzyści; potrzeba tylko kapitału na powiększenie inwentarza, tak dla dobrego obrobienia roli, jak dla osiągnięcia korzyści z chowu.

Gospodarstwo 3-polowe.			GOSPODARSTWO DZIEWIĘCIO-POLOWE.								
Dawne	Nr. pól no. zało.	przyspo- sobione	1857	1858	1859	1860	1861	1862	1863	1864	1865
Jarzyna	1	ugór	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna	ozimina	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko
	2	ugór	ozimina	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna
	3	ugór	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **	pastwisko	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna
Ugór	4	ozimina	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna	ozimina	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **
	5	ozimina	jęczmień z konic.	koniczyzna	ozimina	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **	kartofle
	6	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna	ozimina	stręki **	ozimina z trawami
Ozimina	7	jarzyna z trawami	pastwisko	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna	ozimina	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko
	8	jarzyna	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.	koniczyzna	ozimina
	9	jarzyna z konic.	koniczyzna	ozimina	stręki **	ozimina z trawami	pastwisko	pastwisko	ozimina **	kartofle	jęczmień z konic.

NB. Działy gwiazdkami oznaczone wskazują nawozić się mające pole.

Jeżeli zaś moje uwagi nie odpowiadają miejscowemu położeniu, nie obrażajcie się wszelkimi szczegółami, a chętnie starać się będę zyskać trafności do przekonania szanownego Obywatela A. S. w takim razie niemię jego zadosyć uczynić. — Pisałem w Kościele, pod Częstochową 6 Marca 1856 r.

Kostanecki.

DROBIAZGI

Znaczenie krzemionki.

Tak ogromna ilość krzemionki znajduje się rozrzucona po powierzchni całej kuli ziemskiej, że niedługo można by wyrzec, iż to jest najbłyszczący produkt jaki natura wyrobiła i po całym rozsypała świecie. To też nie dziwnego, że prawie każda, nawet można powiedzieć bez wyjątku, roślina zawiera w sobie krzemionkę, o czem najlepiej skład popiołów po spaleniu pozostałych przekonywa. Niektóre nawet rośliny, z powodu bardzo znacznego zasobu tej materii, tworzą osobne działy, jak np. Liebig z roślin, zbożowych, żółtobłych, utworzył jeden dział i nazwał je krzemionkowymi, tak jak inne potażowymi i wapiennymi. Żyto zawiera w sobie około 6% krzemionki, podobnie pszenica i owies; jęczmień ma jej 4% i t. p. Podobnie rośliny pastewne: Tomkę wonną (*Athoxantum odoratum*) i wiklinę łąkową (*Poa pratensis*) można by śmiało do roślin krzemionkowych zaliczyć. Jakimże więc sposobem przyjmuje roślina krzemionkę, kiedy ta jest nierozpuszczalna? Odpowiedź na to jest cokolwiek trudna, albowiem sposoby absorbowania krzemionki z gruntu nie są jeszcze dobrze znane i naukowo wyjaśnione, tłumaczyć się jednakże praktycznie odpowiadamy: że gnój udziela jej roślinom, albowiem w odchodach zwierząt znajduje się cała ilość krzemionki, jaką zawierała pasza przez też zwierzęta spożyta, tylko naturalnie w stanie nadzwyczaj rozdrobnionym, rozpuszczalnym i do assimilacji zdolnym. Wiedząc tę zasadę, wpadamy na myśl, że może nieraz i do gruntów piaszczystych, a długo bardzo nie gnojonych, obok braku innych pierwiastków i niedostatek krzemionki niebezpiecznie powodować może.

Ogłoszenie.

Jest do zbycia za rub. sr. piętnaście bardzo pożyteczne dzieło rolnicze w języku francuskim, pod tytułem: *Cours complet d'agriculture, ou Nouveau dictionnaire d'agriculture théorique et pratique, d'économie rurale et de médecine vétérinaire* — w 17 tomach. Wiadomość w Redakcyi Gazety Warszawskiej.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ź E.

Gdańsk, 13 Marca. Popłoch o którym ostatnie nasze sprawozdanie niosło wiadomość, był tylko chwilowym i w zeszły poniedziałek na targu londyńskim 2 do 3 szyl. wyżej na kwarterze pszenicy chętnie płacono; nie sprzedane dawniej próby łatwo dały się umieścić, a handel w ogólności wyraźnie ożywienie objawił.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu:

	pszenicy	jęczmienia	owsa	bobu	siemienia	lnia.	maki.
z kraju	7507	5601	17682	1281	—	—	29200
z zagranicy	18714	—	2671	5450	—	—	9476

Targi prowincjonalne szkockie i irlandzkie trzymały się lepiej albo z materyalną poprawą, albo z wyraźną ku poprawie dążnością. We Francyi upadek cen nie tylko się zatrzymał, ale na głównych targach wartość maki i pszenicy poszła w górę.

Za popędem pierwszych Europejskich placów handel zbożowy powszechnie się ożywił, a tak spekulanci jak i konsumenci zaczynają do przekonania przychodzić, że po złym ostatnim zbiorze, w braku dawniejszych zasobów, potrzeby będą ogromne a źródła do ich pokrycia albo słabe albo wątpliwe, a do nowego zbioru 6 do 7 miesięcy żyć potrzeba.

Na naszej giełdzie żadnego ruchu; małe z lądowych dowozów partyjki, stosownie do gatunku lub natrętności sprzedających zwolna odchodzą. Od zeszłego, wszakże tygodnia i żyto nieco się w cenie podniosło i pszenice chętniejszych znajdowały kupców. Notowań jednak urzędowych uformować nie możemy; interesa bowiem ograniczały się do zaspokojenia potrzeb piekarskich, a żadne transakcje spekulacyjne nie miały miejsca.

Czas mamy wietrzny, zimny lecz piękny, Wisła w całej długości pściła, ale dotąd od lodów nie jest wolna.

Kursa zamian. Londyn 6 talar. 23½, Amsterdam 102¼, Hamburg 45¼, Warszawa 94. Alexander Makowski et Comp.

WELNA.— Wrocław, 14 Marca. Chociaż obroty w ciągu upłynionych dni ośmiu nie były tak znaczne jak w tygodniu poprzednim, jednakowoż wynosiły przeszło tysiąc centnarów, a ceny utrzymywały się na tej samej wysokości. Wyjątkowo przecięt płacono za wełny Rossyjskie do czesania i na sukna po 65 do 76 tal. które były bardzo poszukiwane, jakoteż i wełny prane fabrycznie a płacone po 90 do 95 tal. Z lepszych wełn kupowano szczególniejsz Poznańskie po 88 do 90 tal. i szlaskie od garbarzy po 66 do 73 talar. ze skór po 80 do 85 talar. Kontraktowe umowy na nową strzyżę idą ciągle i żywo, i znowu nabyto kilka znaczniejszych partij z utrzymaniem cen już podwyższonych. Nowe dowozy wynosiły w ciągu tygodnia 8,000 centnarów.

Wiedeń, 12 Marca. W ciągu upłynionego tygodnia nie wiele było życia w handlu wełną i sprzedano tylko 400 centn. po większej części średniej i dobrej średniej jednostrzyżnej wełny i jagnięcej, od 115 do 136 zł. ren. srebr. za centnar; kupili je handlarze z Pragi i z Reichenberga. Ceny to są bardzo wysokie, ale że brak zapasów szczególniejsz średniej wełny, mimo więc wygórowania, długo jeszcze utrzymać się muszą na tej stopie.

ZBOŻE.— Londyn, 13 Marca. Dowozy wszelkich gatunków ziarna i maki były w tym tygodniu umiarkowane. Na targ dzisiejszy mało przybyło kupców; pszenicę krajową świeżą chętnie kupowano ale bez podwyższenia ceny. Zagraniczną ruch był mały, ale ceny statecznie się utrzymywały. Mąka poszła w górę o 3 szyl. Dowieziono z zagranicy w ciągu tygodnia: Pszenicy 2,340 kwarterów. Owsa 2,410.

Koniczyna.— Wrocław, 14 Marca. Dziś przy znacznej ilości na sprzedaż, trudno zbyć było koniczynę, chyba za znizeniem dotychczasowej ceny. Jednakowoż, dość znaczne porobiono nią obroty. Notujemy ceny następujące: celna biała: po 26½ do 27½ talar. dobra i dobra średnia 24½ do 25½ tal. średnia po 20, 21½ do 23 talar. poślednia po 15½, 17½ do 19 tal. cent. Czerwona najcienniejsza po 21½ tal. dobra 19¾ do 20¼ tal. średnia 18 do 18½ tal. poślednia po 14½ do 17½ tal. cent. pruski.

Hamburg, 14 Marca. Za czerwoną koniczyną przez cały tydzień pokup był bardzo znaczący i ceny się podniosły, tak że już czasami płacono po 60 mark. Crt. Biała trzyma się także.

WELNA.— Przy ciągłej chęci do kupna i mocno utrzymujących się cenach obroty wełną były nieznaczne dla braku zapasów. Przywiezione na targ austrackie wełny w lot rozerwano, pomimo że podwyższone ceny nieco kupców powstrzymywała. Na niemieckie wełny wysokie ponakładano ceny.

W powiecie Krasnostawskim, guberni Lubelskiej, we wsi Depułyte Rządowe, znajduje się znaczny zapas dobrze zebranej zeszłorocznej KONICZINY Czerwonej, po cenie umiarkowanej. — Bliższa informacja w miejscu powyżej wymienionem lub też w fabryce Evans, Lilpop et Comp. przy ulicy Sto-Jerskiej Nr. 1766. — Szwajcar wskaże

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 7 (19 Marca) 1856 r.	ŻĄDAJĄ		DAJĄ	
	r. sr.	kop.	r. sr.	kop.
1. WEXLE.				
Berlin 100 talarów	2 M.	95 70	95 55	
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	146 70	—	
Londyn 1 funt sterlin	3 M.	6 57½	—	
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	—	99 50	
Petersburg ditto	1 M.	—	100 —	
Paryż 300 franków	2 M.	78 30	—	
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	96 30	—	
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	
2. MONEY.				
Pół-Imperyaly Rossyjskie		5 33	—	
Holenderskie dukaty nowe		—	—	
„ „ stare ważne		—	—	
Fryderyksdory Pruskie		—	—	
Rossyjskie Assygnaty		—	—	
Austryackie bilety bankowe za 150 zlr.		—	—	
3. PAPIERY.				
Oblig. Skarbowe za 100 rub. sr.		84 78	84 45	
oprócz kuponu 4%		—	—	
Listy zastawne białe II okresu oprócz kup.		—	—	
„ „ III „ za 15 r. sr.		14 97½	14 94½	
Obligacye udziałowe na 300 złp.		—	—	
Obligacye cząstkowe „ 500 „		—	—	
Certyfikaty Banku lit. A. „ 300 „		—	—	
„ „ B. „ 200 „		—	—	
Dowody Komissyi Centr. Likw. za 100 „		—	—	
Nowa Rossyjska pożyczka z 1854 5% oprócz kup.		99 7	98 57	

(*) Wartość kuponu od listów zastawnych kop. 14½
Od nowej Rossyjskiej pożyczki rer. 2 kop. 18½

KURS GIEŁDY BERLIŃSKIEJ.

Dnia 16 Marca 1856 roku.		Żądają	Płacą
PAPIERY			
Rossyjska 5ta pożyczka, nowa 5%		—	93½
Rossyjsko-angielska pożyczka 5%		104½	—
Rossyjska 6ta pożyczka 5%		—	—
Polskie Obligacye Skarbu 4%		81½	81
„ Listy Zastawne nowe		92½	—
„ Obligacye 500-złotowe		—	86
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 złp.		91¼	—
„ „ B. 200 „		—	20